

บทที่ ๑

บทนำ

ต้นเหตุและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันนานาประเทศกำลังเร่งรัดพัฒนาการศึกษา โดยเฉพาะประเทศภาคพื้นเอเชีย เพราะยอมเป็นที่ทราบกันดีว่าประเทศจะเจริญก้าวหน้าไปไกลนั้นต้องอาศัยการศึกษาที่มีคุณภาพ การศึกษามีคุณภาพได้ก็ต้องขึ้นอยู่กับการสอนที่มีคุณภาพ การสอนจะมีคุณภาพได้ก็ต้องอาศัยครูที่มีคุณภาพ หมายความว่าบรรดาครูทั้งหลายจะต้องได้รับการฝึกฝนเป็นอย่างดีในเรื่องระเบียบวิธีสอน เนื้อหาวิชา และมีกลเม็ดในการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ บทบาทของโรงเรียนมีส่วนสำคัญในการสร้างชุมชน จุดมุ่งหมายของการศึกษาก็เพื่อให้โรงเรียนทำการเพื่อเป็นบริการ ของสังคมและชุมชน เพราะฉะนั้นครูจึงสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการฝึกอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะถ้ายิ่งยกระดับฐานะของครูให้สูงขึ้นการสอนก็จะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งเท่ากับยกระดับมาตรฐานการศึกษาของประชาชนพลเมืองนั่นเอง

จะเห็นได้ว่าทุกประเทศได้มองการศึกษาเป็นเสมือนเครื่องมือสำคัญในการปรับปรุงแก้ไข เพื่อพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของประเทศจะ เห็นว่าบทบาทของครูนี้มีความสำคัญต่อการพัฒนาบ้านเมืองดังกล่าว ทั่วทวีปเอเชีย จึงมีการขยายการประถมศึกษา และเตรียมการขั้นมัธยมศึกษาขึ้นอย่างกว้างขวาง เพื่อเตรียมรับสถานะทาง เศรษฐกิจและสังคมแผนใหม่ จึงจำเป็นต้องมีครูเพียงพอและต้องเป็นครูที่มีสมรรถภาพ มีความรู้ตามมาตรฐานมีอุปนิสัยอันดีงาม และได้รับการฝึกฝนดีเพียงพอ

รัฐควร จะส่งเสริมสถาบันการศึกษาและคุณภาพของการศึกษาให้สูงขึ้น การศึกษาไม่ แต่เพียงได้รับความสนับสนุนจากรัฐอย่างเดียวเท่านั้น องค์การต่าง ๆ ก็ควรจะได้ร่วมมือในการจัดการศึกษาค้น เพื่อให้ระดับฐานะของครูมั่นคง จึงได้มีการจัดตั้งสมาคมการศึกษา สมาคมครู สมาคมครูผู้ปกครอง และสหพันธ์องค์การวิชาชีพครูแห่งโลก เป็นต้น

เพื่อเป็นการยกระดับฐานะของครู สหพันธ์องค์การวิชาชีพครูแห่งโลก (WCOTP-

World Confederation of Organization of the Teacher Profession) ได้จัดให้มีการประชุมเพื่อให้บรรดาสมาชิกของสหพันธ์ ได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางวิชาการและปัญหาอื่น ๆ จุดมุ่งหมายของการประชุมก็เพื่อยกระดับฐานะของครู จึงได้จัดให้มีการประชุมเพื่อสำรวจและศึกษานโยบายการศึกษาในภาคพื้นเอเชีย ในปีพ.ศ. ๒๕๐๓ ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ มลายู (ประเทศมาเลเซีย) ค่อมายูเชี่ยวชาญทางการศึกษาได้ตระหนักว่าจะได้รับประโยชน์อันยิ่งใหญ่ถ้าจะได้มีการสำรวจอาชีพครูในเอเชียขึ้น จึงได้ส่งแบบสอบถามไปยังประเทศต่าง ๆ เมื่อได้ข้อมูลมาแล้วก็ได้มีการประชุมผู้เชี่ยวชาญภายใต้หัวข้อ " สถานะครูของประเทศในภาคพื้นเอเชีย (The Status of Teacher In Asia) " เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ถึง วันที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๖ ณ กรุงนิวเคลซี ประเทศอินเดีย ในการประชุมครั้งนี้ ได้มีการอภิปรายถึงเรื่องสถานะต่าง ๆ คือ สถานะทางวิชาการ (Academic Status) สถานะทางเศรษฐกิจ (Economic Status) สถานะทางวิชาชีพ (Professional Status) สถานะทางการเมือง (Political Status) สถานะแห่งชาติ (National Status) ได้มีการเสนอข้อมูลสถานะต่าง ๆ ของครูแยกเป็นรายประเทศด้วย

เมื่อได้พิจารณาข้อมูลที่ได้มีการประชุมกันครั้งนี้ทำให้เกิดความสนใจในการที่จะได้ทำการวิจัยและศึกษาเพื่อสังเคราะห์สถานะทั้ง ๕ ดังกล่าวของประเทศในภาคพื้นเอเชียเป็นส่วนรวมว่าแต่ละสถานะนั้น ครูในภาคพื้นเอเชียเป็นส่วนรวมทั้งหมดไม่เคยประเทศนั้นอยู่ในระดับใด สถานะใด อยู่ในขั้นใดและสถานะใดอยู่ในระดับที่พึงหาทางแก้ไขและปรับปรุงเพื่อให้เหมาะสมกับสมัยพัฒนาการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับระบบเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งกำลังพัฒนาอยู่อย่างกว้างขวางทั่วโลก

ปัญหา

ในการทำการวิจัยครั้งนี้เป็นการสังเคราะห์ข้อมูลเพื่อทราบสถานะในแง่ต่าง ๆ ของครูในภาคพื้นเอเชียเป็นส่วนรวมไม่แยกประเทศ โดยใช้ข้อมูลที่ไ้มีผู้สำรวจไว้แล้ว

เพราะข้อมูลเหล่านั้นกระจุกกระจายแยกออกเป็นรายประเทศอยู่ และถ้าเป็นไปได้ก็จะ
ได้ทราบสาเหตุและตัวประกอบของสถานะแต่ละเรื่องด้วย

ขอบเขตของการวิจัย

การสังเคราะห์ครั้งนี้มีขอบเขตที่จะศึกษา โดยละเอียดตามหัวข้อที่สหพันธ์องค์การ
วิชาชีพครูแห่งโลกได้แบ่งหัวข้อไว้แล้วเป็น ๕ สถานะ เมื่อครั้งมีการประชุมที่กรุงนิวเดลี
ประเทศอินเดีย การที่ได้ยึดถือแนวการแบ่งสถานะต่าง ๆ เป็น ๕ สถานะดังที่ได้มีการ
แบ่งไว้แล้วเพราะเห็นว่าเป็นการแบ่งที่เหมาะสมแล้ว ตามหัวข้อต่อไปนี้ คือ :-

๑. สถานะที่ทำการวิจัยในครั้งนี้มี ๕ สถานะ คือ

- ก. สถานะทางวิชาการ (Academic Status)
- ข. สถานะทางเศรษฐกิจ (Economic Status)
- ค. สถานะทางวิชาชีพ (Professional Status)
- ง. สถานะทางการเมือง (Political Status)
- จ. สถานะแห่งชาติ (National Status)

๒. สถานะของครูในภาคพื้นเอเชียที่ทำการวิจัยในครั้ง นี้ ได้แก่ครูที่จะทำการสอน
ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

๓. ประเทศในภาคพื้นเอเชีย ได้แก่ เกาหลี คูเวต จีน (ไต้หวัน) ญี่ปุ่น
ไทย บรูไน ปากีสถาน พม่า ฟิลิปปินส์ มลายู สิงคโปร์ ลาว เวียดนาม สิงคโปร์
อินโดนีเซีย อินเดีย อินโดนีเซีย อิสราเอล และฮ่องกง

หมายเหตุ มลายู สิงคโปร์ อยู่ในประเทศมาเลเซีย แต่ในการวิจัยครั้งนี้
ไม่ได้อ้างอิงว่าประเทศ มาเลเซีย เพราะระบบการจัดการศึกษาและสถานะต่าง ๆ ไม่
เหมือนกัน

^๑ Ismawi Hj. Abdul Manan, ได้ให้สัมภาษณ์แก่ผู้เขียนเมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์
๒๕๑๓, ณ ศาลาสันติธรรม, กรุงเทพฯ, ประเทศไทย.

๔. ข้อมูลที่นำมาวิจัยนั้นได้จาก

- ก. ข้อมูลจากเอกสารของสหพันธ์องค์การวิชาชีพครูแห่งโลกซึ่งมีการประชุมกัน ณ กรุงนิวเคลลี ประเทศอินเดียน เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ถึง วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๐๖
- ข. เอกสารการศึกษาของประเทศต่าง ๆ ของ UNESCO
- ค. การสัมภาษณ์สมาชิกของ WCOTF และผู้แทนจากประเทศต่าง ๆ ในการประชุมภาคพื้นเอเชีย ซึ่งได้มาประชุม ณ ศาลาสันติธรรม เมื่อวันที่ ๑๗ - ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๗ เป็นการทดสอบข้อมูลของประเทศต่าง ๆ เพื่อให้ได้ความกระจ่างและถูกต้องตรงกับความเป็นจริงของประเทศนั้น ๆ

คำจำกัดความ

เนื่องจากการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้เป็นการสังเคราะห์สถานะของวิชาชีพในทางการสอนจึงจำเป็นต้องมีคำจำกัดความของคำว่าวิชาชีพครู (Profession) และสถานะ (Status) คือ

วิชาชีพครู (Profession)

มิได้หมายความว่าแรงงานแลกกับเงินค่าจ้างเท่านั้น แต่ยังมีความหมายรวมถึง ปรัชญาการศึกษา ทักษะ ทศนคติ กลเม็ดวิธีสอน ความรู้ทางวิชาการ รวมทั้งการอุทิศแรงงานด้วยใจรักและมีจิตใจอันสูงส่งเพื่อหวังผลเลิศในอันที่จะให้บรรดุดูถึงอุดมการณ์ในการสอนที่ได้ตั้งใจเอาไว้ ซึ่งผิดกับอาชีพ (Occupation) ซึ่งหมายถึงการทำงานเพื่อไ้มาซึ่งเงินสำหรับยังชีพิตแค่ประการเดียว

สถานะ (Status)

หมายถึงความนิยมยกย่องนับถือและสรร เสริญตามที่สังคมยกย่องและยอมรับ

สถานะวิชาชีพการสอนต้องพิจารณาควบคู่ไปกับสถานะทางการศึกษาคด้วย เพราะ

ประเทศต่าง ๆ ย่อมแตกต่างกันทางภาษา เวลา ผลทางประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ สังคม และการเมือง นอกจากนี้ความคิดเห็นทางการศึกษาย่อมแตกต่างกัน เนื่องจากประเพณี วัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ก็เป็นเหตุหนึ่งที่มีผลต่อสถานะของครู สถานะอาชีพการสอนนั้นมีอิทธิพลทางศีลธรรม จรรยา เสรีภาพในวิชาชีพ ทุนอุดหนุนทางการศึกษา และความมั่นคงในทางเศรษฐกิจเป็นองค์ประกอบ

ก. สถานะทางวิชาการ (Academic Status) หมายถึงความรู้ของครู ทางค่านวิชาการ คุณภาพทางวิชาการของผู้ที่จะเป็นครู การรับสมัครและการสอบคัดเลือก เข้าเป็นครู การลงทะเบียนเป็นครู และการฝึกครูประจำการ

ข. สถานะทางเศรษฐกิจ (Economic Status) หมายถึง เงินเดือน ค่าตอบแทนเมื่อหมดสภาพครู การลา ที่อยู่อาศัย ผลประโยชน์ในค้ำสวัสดิการ การครองชีพในสังคม

ค. สถานะทางวิชาชีพ (Professional Status) หมายถึงวิชาชีพที่มีความเสมอภาคกับวิชาอื่น รวมถึงการจัดตั้งสมาคมครู นโยบายการศึกษาและมาตรฐานการปฏิบัติงาน

ง. สถานะทางการเมือง (Political Status) หมายถึง เสรีภาพทางสังคม และอิทธิพลที่ครูได้รับทางการเมือง

จ. สถานะแห่งชาติ (National Status) หมายถึงเกียรติที่ครูได้รับจากการยกย่องอาชีพครูในระบอบชาติ ซึ่งรัฐถือว่าอาชีพครูมีความสำคัญ

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

ข้อมูลซึ่งทำการวิจัยในครั้งนี้เป็นข้อมูลของประเทศต่าง ๆ ซึ่งสภาพทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือระบบการศึกษาอาจละม้ายคล้ายคลึงกันบ้าง แตกต่างกันไปบ้าง เช่น ข้อมูลของสถานะทางการเมืองเงินบางประเทศได้เงินคือน้อย แต่ค่าครองชีพต่ำ แต่บางประเทศได้เงิน..

เกือบมากแต่ค่าครองชีพสูงก็ยากแก่การกล่าวว่าประเทศไทยมีฐานะการเงินเหนือกว่าประเทศใด ระบบเงินตราก็ไม่เหมือนกัน แต่ถึงอย่างไรก็ต้องเทียบเป็นอัตราเงินมาตรฐานเดียวกัน โดยเป็นเงินเหรียญของสหรัฐอเมริกาทุกประเทศเสียก่อนจึงจะทำการสังเคราะห์อันนี้ ข้อมูลที่ไคมานั้นบางอันก็ไม่แจ่มแจ้งนักยากแก่การสังเคราะห์และตีความหมาย แต่ถึงอย่างไรก็ตีไคพยายามค้นคว้าข้อมูลจากเอกสารหลายเล่มเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทั้งนี้การสังเคราะห์ข้อมูลนี้อาจจะมีความขาดตกบกพร่องไปบ้างเนื่องจากมีสาเหตุอื่นดังกล่าวเข้ามาเกี่ยวข้องกับสิ่งที่พอจะเชื่อได้ว่า ผลของการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องพอสมควร

รายงานการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้

ในบรรดาความมุ่งหมายของสหพันธ์องค์การวิชาชีพครูแห่งโลกนั้นได้มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญมากอยู่ ๒ ประการ คือ :-

- ๑. จะปรับปรุงวิธีการสอน องค์การการศึกษา การฝึกหัดครูในทางวิชาการ และในทางวิชาชีพให้ดีขึ้นเพื่อสนองความต้องการ ของนักเรียน
- ๒. เพื่อป้องกันและสงวนซึ่งสิทธิอำนาจต่าง ๆ ของวิชาชีพครูตลอดจนคุณประโยชน์ในทางค่านิยมและศีลธรรมของวิชาชีพครู

ฉะนั้น เมื่อคราวที่องค์การวิชาชีพครูแห่งโลกได้จัดการประชุมที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ ในปี พ.ศ. ๒๕๐๓ ได้มีการเสนอว่าควรจะได้มีการดำเนินการสำรวจเกี่ยวกับสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมของบรรดาครูในภาคพื้นเอเชียขึ้น คณะกรรมการสภา (Regional Council) ขององค์การวิชาชีพครูแห่งโลก ซึ่งประกอบด้วยผู้ชำนาญทางการศึกษามีความเห็นว่าการสำรวจดังกล่าวไม่เพียงแต่จะบังเกิดผลเป็นหลักฐานมีคุณค่าในภาคพื้นเอเชียโดยเฉพาะแต่จะบังเกิดผลดีกับวิชาชีพการสอน โดยทั่วไปด้วย ภัยการสำรวจสถานะเศรษฐกิจของวิชาชีพการสอนทำให้เห็นถึงสถานะของครูไม่แต่เพียงเกี่ยวข้องกับการตอบแทนทางการเงินเท่านั้นแต่ยังเกี่ยวข้องกับทั่วพื้นที่ถึงสถานะอื่น ๆ อีกหลายประการ เช่น ค่าแห่งของครูนั้น

จะต้องเหมาะสมมีคุณสมบัติและคุณลักษณะของวิชาชีพของครูผู้นั้นว่าดีเพียงไรด้วย

เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลตามที่ต้องการ คณะกรรมการสหพันธ์องค์การวิชาชีพครูแห่งโลกจึงได้ออกแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ถามกว้าง ๆ เกี่ยวกับสถานะครูและมีคำอธิบายในการตอบให้ตรงวัตถุประสงค์ไว้อย่างละเอียด ซึ่งคณะกรรมการเอเชีย (Asian Committee) ได้พิจารณาในคราวประชุมกันที่เมือง ไซ่ง่อน เมื่อเดือน ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๔ และได้มีความเห็นชอบให้ส่งไปให้สมาชิกขององค์การวิชาชีพครูแห่งโลก และองค์การอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพการสอนในประเทศต่าง ๆ ในเอเชีย ตอบแบบสอบถามดังกล่าว คำตอบของประเทศต่าง ๆ ที่ได้รับตอบมาแล้วให้พิจารณาดังนี้:-

๑. พื้นฐานความรู้เกี่ยวกับสถานะครูของประเทศในภาคพื้นเอเชีย
๒. รวบรวมข้อสรุปและข้อวินิจฉัยที่ได้มาเพื่อสะดวกในการที่จะได้นำมาใช้
๓. เพื่อที่ว่าประเทศใดในภาคพื้นเอเชียควรจะได้ศึกษาและสอบถามต่อไปอีก

การศึกษาปัจจุบันที่เป็นอยู่ สถานะต่าง ๆ ตลอดจนหลักฐานของคำตอบให้ถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง จึงได้ขอร้องให้ประเทศต่าง ๆ ตอบแบบสอบถามด้วยความระมัดระวัง และรอบคอบ

แบบสอบถามนั้นได้ถูกจัดส่งไปยัง

๑. สมาคมที่เป็นสมาชิกขององค์การวิชาชีพครูแห่งโลก
๒. สมาชิกสมทบ
๓. กระทรวงศึกษาธิการ
๔. เจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ในกระทรวงศึกษาธิการของประเทศสมาชิก

ในการสำรวจด้วยแบบสอบถามครั้งนี้ได้รับผลดี เพื่อเป็นการรับรองและยืนยันว่าข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากแบบสอบถามในครั้งนั้นถูกต้องตามความเป็นจริงตามสถานะของแต่ละประเทศ จึงได้มีการประชุมผู้เชี่ยวชาญถึงเรื่อง " สถานะครูของประเทศในภาคพื้นเอเชีย " เมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ถึง วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๐๖ การประชุมครั้งนั้นได้มีการ

เสนอข้อมูลของสถานะต่าง ๆ ๕ สถานะ โดยแยกเป็นข้อมูลของแต่ละประเทศ

ในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ได้นำเอาข้อมูลของแต่ละประเทศและของแต่ละสถานะ
นี้มารวมกันเพื่อดูสถานะต่าง ๆ ของประเทศในภาคพื้นเอเชียเป็นส่วนรวมว่ามีสถานะเป็น
อย่างไร

ฉะนั้น วิทยานิพนธ์เล่มนี้จึงเป็นวิทยานิพนธ์เล่มแรกที่ครอบคลุมถึงสถานะต่าง ๆ ของ
ครูในภาคพื้นเอเชียเป็นส่วนรวม

เขียน
วิเศษ